

รายงานการประชุม
คณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติภัยและสาธารณภัย
ครั้งที่ 1/2550

วันที่ 3 เมษายน 2550 เวลา 14.30 น.

ณ ห้องประชุม 1 อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย ชั้น 2 กระทรวงมหาดไทย

.....

ผู้มาประชุม

1. นายสาโรช คัชมาตย์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสาธารณภัยและพัฒนาเมือง	ประธานอนุกรรมการ
2. นายประเสริฐ หลุยเจริญ	รองอธิบดีกรมอนามัย แทนอธิบดีกรมอนามัย	รองประธานอนุกรรมการ
3. นางพัลลภสุดา อรามกุล	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่ แทนเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	รองประธานอนุกรรมการ
4. นางมะลิ รักเปี่ยม	นักวิชาการมาตรฐาน 7A แทนรองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
5. ดร.วิจิต พันธุ์อำไพ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กปอ.	อนุกรรมการ
6. นายชาติชาย ไทยกล้า	ที่ปรึกษา กปอ.	อนุกรรมการ
7. นาย दिलิป พัฒน์วิชัยโชติ	ที่ปรึกษาเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	อนุกรรมการ
8. ศ.เกียรติคุณ เพ็ญศรี พิชัยสนิธ	ที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
9. นายปรีชา ชูทรัพย์	ที่ปรึกษาสำนักงานนโยบายและแผนขนส่งและจราจร	อนุกรรมการ
10. นางขวัญดวงศ์ พิกุลทอง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ	อนุกรรมการ
11. นายสมพร เพชรสุวรรณ	แทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย	อนุกรรมการ
12. นายภานุ แยมศรี	ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการสาธารณภัยอุบัติภัย และความปลอดภัยทางถนน	อนุกรรมการ
13. ผศ.ดร.สุปรีดา อุดุลยานนท์	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการสร้างสุขภาพ และลดปัจจัยเสี่ยงหลัก	อนุกรรมการ
14. น.ส.อุมา ศรีสุข	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6A แทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	อนุกรรมการ

15. นายศิริชัย มานะชัย	ผู้อำนวยการส่วนติดตามและประเมินผล แทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น	อนุกรรมการ
16. นางจันทนา สิริธรรมสกุล	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
17. พ.ต.อ.สาโรช นิ่มเจริญ	รองผู้บังคับการกองพัฒนาการจราจรและบริการประชาชน แทนผู้บังคับการกองพัฒนาการจราจรและบริการประชาชน	อนุกรรมการ
18. ร.ต.อ.พัลลพ สิริวัฒน์	แทนผู้กำกับการกลุ่มงานยุทธศาสตร์การจราจร และบริการสังคม	อนุกรรมการ
19. นายสนอง ประดิษฐ์จำ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป แทนนายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
20. นพ.เลิศพงษ์ สมจรรย์	แทนนายกสมาคมแพทย์อุบัติเหตุแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
21. นางศรีนวล กรกชกร	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภค ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น	อนุกรรมการ
22. น.ส.อนงลักษณ์ เกี้ยวสกุล	นักสังคมสงเคราะห์ 7ว แทนผู้อำนวยการส่วนการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม	อนุกรรมการ
23. น.ส.นงนุช ตันติธรรม	นักวิชาการสาธารณสุข 7ว แทนหัวหน้ากลุ่มงานป้องกันการบาดเจ็บสำนักโรคไม่ติดต่อ	อนุกรรมการ
24. นางฐิติชญา อรัญนารอด	แทนหัวหน้ากลุ่มสวัสดิการและสิทธิเด็ก	อนุกรรมการ
25. นางจิรพร เจริญสุข	หัวหน้ากลุ่มงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.)	อนุกรรมการ
26.	แทนนายอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	อนุกรรมการ
27. นายอนนต์ ตันตระกูล	รองนายกเทศมนตรีเมืองน่าน แทนนายกเทศมนตรีเมืองน่าน	อนุกรรมการ
28. น.ส. นริมาลัย นีละไพรัตน์	แทนผศ.ดร.ระชนาทอง ธนสุกาญจน์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
29. ผศ. ดร.สรวิ อารณณ์	ภาควิชาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
30. นางเฮเลน อารมย์ดี	ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
31. นายทินกร คุณสมิตปัญญา	วิศวกรโยธา 8ว แทนสำนักปฎิรูปฯ และอำนาจความปลอดภัยทาง	อนุกรรมการ
32. นายอนันต์ศักดิ์ บุญเครือพันธ์	ผู้แทนกรมประมงสัมพันธ์	อนุกรรมการ
33. นายวีรศักดิ์ ศรีโสภาก	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานบริการท้องถิ่น แทนสำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อนุกรรมการ
34. นายพันธุ์ศักดิ์ โรจนากาศ	ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีพวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ

35. ดร.พร้อมพิไล บัวสุวรรณ	แทนนชกสมคมปลอดภัยไว้ก่อน	อนุกรรมการ
36. นายวรวิฑูรี โรมรัตนพันธ์	รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา แทนคณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อนุกรรมการ
37. นายสรรพลีสิทธิ์ คุมพ์ประพันธ์	ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก	อนุกรรมการ
38. นายศุภชัย บุษงาแดง	ผู้แทนชุมชนซอยสุพรรณ (เพชรบุรี 7) กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
39. นายไพฑูณ อุปลสิทธิ์	ผู้แทนชุมชนวังทรายพูนจังหวัดพิจิตร	อนุกรรมการ
40. นายสุธี ชินรักษา	ผู้อำนวยการพัฒนาธุรกิจและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ บริษัท ไอเดียลิสท์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	อนุกรรมการ
41. นายกรวิชญ์ สกุดตั้ง	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการผู้จัดการ แทนบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด	อนุกรรมการ
42. รศ.นพ.อศิศศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์	ผู้ช่วยคณบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี	อนุกรรมการและ เลขานุการ
43. นายณัชนนท์ สมนประเสริฐ	หัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการมีส่วนร่วม สำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณสุขภัย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
44. น.ส.ชฎาพร สุขศิริวรรณ	นักวิจัยศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัย และป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

1. ดร. พิจิต รัตตกุล	ผู้อำนวยการบริหาร ศูนย์ตรีชมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งชาติ	รองประธานอนุ กรรมการ
2. นายฉัตรชัย พรหมเลิศ	รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	รองประธานอนุ กรรมการ
3. รศ.เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์	รองอธิการบดีฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยมหิดล	รองประธานอนุ กรรมการ
4.	รองปลัดกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการแพทย์และสาธารณสุข	อนุกรรมการ
5. นายนภดล แก้วสุพัฒน์	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
6. รศ.รณชัย คงสกนธ์	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี	อนุกรรมการ
7. นายสมพงษ์ พัดปุย	ที่ปรึกษาสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลและเครือข่าย ท้องถิ่นไทย	อนุกรรมการ
8. ดร.เตือนใจ พูกูตะ	นักวิจัยอาวุโส มหาวิทยาลัยนิฮอน	อนุกรรมการ
9. น.ส.ประสพสุข โบราณมูล	ผู้ประสานงานโครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก	อนุกรรมการ
10. น.ส.รัญชนา สีหะนาม	ผู้แทนชุมชนเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี	อนุกรรมการ
11. นายวินัย กิจโชค	ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์ไทย	อนุกรรมการ

ผู้ร่วมประชุม

1. นางสาวภา วาสนา สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
2. นายอำพล อังภากรกุล สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
3. น.ส.เสาวณี มณีสาส สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
4. น.ส.ฐิติทิพย์ ต่อประดิษฐ์ สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
5. นายชูเกียรติ หงษ์ทอง สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
6. นายสุรสิทธิ์ พรสุขสวัสดิ์ สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
7. น.ส.นริศรา โสภา สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
8. นายอวยชัย พัสคุร์กัย สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
9. นายอดิเรก อุ่นไยสด สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
10. นายพิษณุ แสงประเสริฐ กรมอนามัย
11. นายสิทธิวีร์ วรรณพฤกษ์ สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
12. นายปวีร์ศรี สาจลาด สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
13. น.ส.วาสนา โรจนบำรุง สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
14. น.ส.ภัทริยา สุวรรณบุรณ์ สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
15. น.ส.พรุษา ดังัฎฐานนท์ สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
16. น.ส.สิริรัตน์ กิตติเกษมศิลป์ สำนักกรรมการสาธารณสุขอุบลรัตน์และความปลอดภัยทางถนน
17. น.ส.ชนิดา ทิมจรัส กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
18. นายเพลินชัย คำมุงคุณ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
19. นายจามร จิตรบุญมา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
20. น.ส.รุ่งนภา พลอยกันหา กระทรวงมหาดไทย
21. น.ส.ทิพย์ภาวัลย์ วงษ์วิลาส กระทรวงมหาดไทย
22. น.ส.นวรรตน์ จันแยม สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
23. น.ส.วรรณภา เวณุอาธร ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก
24. น.ส.กรวิการ์ บุญदानนท์ ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก
25. น.ส.ชมพูนุท แก่นจันทร์ ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก
26. น.ส.ศิริวรรณ ขุมโมกษ์ ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก
27. น.ส.สุธิศา ไชระเวก ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก

เริ่มประชุม

เวลา 14.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ความเป็นมาของคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติภัยและสาธารณภัย

ประธานกล่าวเปิดประชุมและแจ้งที่ประชุมทราบถึงความเป็นมาของคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติภัยและสาธารณภัย โดย คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) เห็นความสำคัญการแก้ไขปัญหาอุบัติภัยและสาธารณภัย จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ฯ ชุดนี้ขึ้น เพื่อสร้างประโยชน์ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอันจะเป็นการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมได้รับทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2

เรื่องเพื่อทราบ

คำสั่ง คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติภัยและสาธารณภัย

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ฯ ว่า คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติภัยและสาธารณภัย โดยมอบหมายให้รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสาธารณภัยและพัฒนาเมือง) เป็นประธานอนุกรรมการ และ รศ. นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ หัวหน้าศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ตามคำสั่งคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ ที่ 001 / 2550 ลง วันที่ 14 มีนาคม 2550 ลงนามโดย พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) มีองค์ประกอบคณะกรรมการ จำนวน 55 ท่าน และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนงาน โครงการ และมาตรการเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการป้องกันอุบัติภัยและสาธารณภัย เพื่อส่งเสริม ให้ความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนเป็นชุมชนปลอดภัย (Safe Community) โดยใช้แนวคิดการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) หรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องและการป้องกันความรุนแรงในชุมชนโดยหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation)

2. ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อสนับสนุนให้ความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกสร้างจิตสำนึกด้านการป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณภัยให้กับประชาชนและชุมชน

3. ส่งเสริม สนับสนุน การปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรม การประชุม สัมมนาทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ ด้านการป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณภัยในชุมชนอย่างต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผลเพื่อสร้างชุมชนให้เป็น ชุมชนปลอดภัย (Safe Community)

4. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณภัยในชุมชน เพื่อรายงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.)

5. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) มอบหมาย

ประธาน เสนอว่าประชุมครั้งนี้เป็นครั้งแรกของคณะอนุกรรมการฯ จึงให้อนุกรรมการแนะนำตนเองเป็นรายบุคคล

อนุกรรมการฯ ได้กล่าวแนะนำตนเองต่อที่ประชุมตามลำดับจนครบทั้งคณะ

ประธาน ได้ถามฝ่ายเลขานุการฯ แทนอนุกรรมการฯ เรื่อง การเบิกค่าใช้จ่ายของคณะอนุกรรมการ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่นายรัฐมนตรีแต่งตั้งนั้นว่าเบิกจ่ายจากส่วนใด

นายภานุ แย้มศรี ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการสาธารณภัย อุบัติภัย และความปลอดภัยทางถนน อนุกรรมการชี้แจงที่ประชุมแทนฝ่ายเลขานุการฯ ทราบว่า ที่ผ่านมา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) และคณะอนุกรรมการฯ ไว้ งบประมาณของแต่ละปีไม่มาก หากมีการกิจเพิ่มขึ้นก็สามารถขอขบประมาณเพิ่มได้

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 หลักการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณภัย

รศ. นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ อนุกรรมการและเลขานุการฯ นำเสนอแนวคิดและกระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณภัยว่า มีภัยที่เกิดในชุมชนแบ่งเป็นประเภทหลัก ๆ ดังนี้

1. อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์จากการทำงาน ภัยจากแหล่งน้ำ ภัยในบ้าน ในโรงเรียน ในศูนย์เด็กเล็ก ในที่สาธารณะ

2. การคุ้มครองผู้บริโภคจากผลิตภัณฑ์ไม่ปลอดภัย
3. ภัยจากสิ่งแวดล้อม มลพิษ และสารเคมี
4. สาธารณภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย และโรคระบาด
5. ภัยทางสังคม เช่น ยาเสพติด ความรุนแรง การละเมิดสิทธิ รวมถึงอาชญากรรม ฯ

คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้ เพื่อให้ดำเนินกลยุทธ์การกำจัดภัยโดยชุมชนเป็นฐาน โดยให้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Based) การมีส่วนร่วมของชุมชน และเรียนรู้จากชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้น รวมทั้งพัฒนาฐานนโยบาย ซึ่งชุมชนมีโครงการความปลอดภัยเป็นทุนทางสังคมเดิมอยู่หลายโครงการแต่ไม่ได้บูรณาการเข้ามารวมกัน อาทิเช่น CBDRM โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ชุมชนถนนปลอดภัยโดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน งานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) การสร้างมาตรฐานชุมชนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โครงการพัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนคุ้มครองเด็ก โรงเรียนสีขาวหรือทูปี้นัมเบอร์วัน โครงการชุมชนเด็กปลอดภัย โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน ฯลฯ หากได้รวบรวมสิ่งเหล่านี้ในชุมชน ชักชวนชุมชนให้มีการจัดตั้งแกนนำ กลุ่มนำด้านความปลอดภัย มีเครื่องมือเฝ้าระวังค้นหาความเสี่ยงภัย ทั้ง 5 เรื่อง มีการประชุมปรึกษา และสร้างแผนกิจกรรมแก้ไขที่เหมาะสมกับความเสี่ยง การติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและสิ่งแวดล้อมเสี่ยง การเลือกใช้เทคโนโลยีความปลอดภัย การประเมินผลที่ รวมทั้งการขยายผลกันเองในชุมชนก็จะก่อให้เกิดเป็นชุมชนปลอดภัย จากชุมชนปลอดภัยนำร่อง นำสู่การขยายผลหลายชุมชน ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศต่อไป

จึงเสนอให้ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณา หลักการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติเหตุ และสาธารณภัย

นายชาติชาย ไทยกล้า ที่ปรึกษา กปอ. เห็นด้วยกับแนวคิดนี้และเสนอให้คณะอนุกรรมการฯ ลงพื้นที่เพื่อติดตามว่า ชุมชนต้องการอะไรเพิ่มเติม รวมทั้งการติดตามประเมินผลที่เกิดขึ้นที่มีการเชื่อมโยงกับข้อมูลจากหน่วยงานอื่น

นายปรีชา ชูทรัพย์ ที่ปรึกษาสำนักงานนโยบายและแผนขนส่งและจราจร ให้ความเห็นเรื่องกรอบและตัวชี้วัดของคำว่า “ชุมชน” รวมทั้งความต้องการของชุมชนต้องชัดเจน และเสนอให้มีคณะทำงานในอนุกรรมการฯ ชุดนี้

นายสรรพลักษณ์ คุ่มพ่ประพันธ์ ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เสนอที่ประชุมว่าควรมีเครื่องมือประเมินความเสี่ยงภัย เพื่อค้นหาหรือวินิจฉัยความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหรืออันตรายด้านต่าง ๆ

รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า Community Empowerment คือ การสร้างกระบวนการชุมชนให้ตระหนักในความเสี่ยงของตนเอง สามารถค้นหาความเสี่ยงภายในชุมชนได้ สามารถสร้างกระบวนการแก้ไขปัญหาภายใต้บริบทและทรัพยากรของตนเอง รวมทั้งสามารถสร้างเครือข่ายดึงเอาหน่วยงานที่มีความรู้ให้เข้ามาสู่ชุมชนของตนเองอย่างเหมาะสมกับการแก้ไข

ประธาน เสนอที่ประชุมดังนี้

1. ควรยึดพื้นที่เป็นหลัก
2. ให้บูรณาการกิจกรรมอุปถัมภ์และสาธารณภัยจากหน่วยงานและองค์กรที่มีในชุมชน
3. จัดลำดับความเร่งด่วนตามความสนใจของชุมชน และมีการประเมินผลการดำเนินงาน

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ประธานเสนอ คือ

1. กำหนด “ชุมชน” จากความพร้อมด้านบุคคล พื้นที่ วิธีการและความเข้มแข็ง ตามภาคต่าง ๆ เป็นพื้นที่ดำเนินการ เพื่อเป็นตัวอย่างของการริเริ่มและให้หน่วยงานศึกษา
2. ให้มีการบูรณาการงานทุกภาคส่วนทั้งบุคลากรและกลวิธีดำเนินงาน โดยอาจนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการเพื่อสร้างความเข้มแข็งขึ้น
3. ให้มีการค้นหาปัญหาชุมชนเกี่ยวกับภัยพิบัติต่าง ๆ โดยส่งเสริมให้ชุมชนเป็นผู้ค้นหาและจัดลำดับ (Priority) ว่าจะดำเนินการเรื่องอะไรก่อนหลัง เริ่มจากเล็กสู่ใหญ่ และยึดองค์ประกอบในชุมชนเช่น บ้าน วัด โรงเรียน ฯลฯ สร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้น
4. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ รวบรวมรายละเอียดโครงการด้านการสร้างความปลอดภัยที่ดำเนินการในชุมชนของแต่ละหน่วยงาน และแต่งตั้งคณะทำงาน รวมทั้งกำหนดวิธีการ แนวทาง และการศึกษาดูงาน

3.2 ชุมชนปลอดภัยนาร่อง

รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ นำเสนอตัวอย่างชุมชนปลอดภัยนาร่อง ของชุมชนซอยสุขเหว่า เพชรบุรี 7 กรุงเทพมหานคร และชุมชนวังทรายพูน ตำบลวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ที่มีกระบวนการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

ชุมชนซอยสุขเหว่า เพชรบุรี 7 กรุงเทพมหานคร มีกิจกรรมค้นหาความเสี่ยงภายในชุมชนตนเอง การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ด้วยการสำรวจและบันทึกจุดเสี่ยง มีการประชุมวิเคราะห์จุดเสี่ยง และหาแนวทางการแก้ไขป้องกัน ผลจากความร่วมมือในชุมชนที่เกิดขึ้นได้นำไปสู่กิจกรรมที่หลากหลาย และการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่นการ นำเสนอต่อสำนักงานเขตราชเทวีเพื่อแก้ไขปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในชุมชน การอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในชุมชน การเตรียมการรับมือกับภาวะฉุกเฉินภายในชุมชนโดยร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันอาชญากรรมร่วมกับสถานีตำรวจนครบาลพญาไท เรื่อง Safety Zone ด้วยการติดตั้งกล้องซีซีทีวี (CCTV) 4 ตัวและมีการเฝ้าระวังความปลอดภัยในชุมชน มีการรณรงค์ป้องกันสุรา ยาเสพติดและบุหรี่ รณรงค์ลดความรุนแรงในครอบครัวและการคุ้มครองเด็ก รวมทั้งรณรงค์ให้เด็กเยาวชนมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยภายในชุมชน นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมกับศูนย์กู้ชีพเรนทรและโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า รวมทั้งการระดมทุนในชุมชนเพื่อจัดซื้อรถพยาบาลของชุมชนขึ้น ทั้งหมดนี้จึงเป็นการดำเนินงานที่มีการบูรณาการจากหลายหน่วยงาน

ชุมชนวังทรายพูน ตำบลวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ชุมชนเริ่มต้นทำความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในชุมชนด้วยการศึกษาปัญหาภายในชุมชนของตนเอง ด้วยการสำรวจจุดเสี่ยงโดยชักชวนทั้งผู้ใหญ่และเด็กเดินสำรวจจุดเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของปัญหา นำเสนอแผนงานภายในชุมชนของตนเอง

ตัวอย่างที่เด่นชัดในเรื่อง ความปลอดภัยจากการจราจร มีการเดินสำรวจจุดเสี่ยงของถนน และแก้ไขด้วยการติดตั้งป้ายจราจรใหม่หรือติดสัญญาณไฟกระพริบ ตัดต้นไม้ที่บังป้ายจราจร ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีการตั้งด่านตรวจ ให้รางวัลแก่ผู้ใช้หมวกนิรภัย มีหมวกนิรภัยให้ยืมใส่ ตักเตือนคนเมาแล้วขับ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้จักรยานยนต์ จำนวนผู้ใช้และไม่ใช้หมวกนิรภัย ที่ล้วนเป็นความร่วมมือของชุมชนและศูนย์อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่น นำไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันอุบัติเหตุช่วงเทศกาลสงกรานต์ นอกจากนี้ มีการรณรงค์ให้สวมหมวกนิรภัยในเด็กเล็กของชุมชนวังทรายพูน การประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน สื่อเพลงหมอลำ การตั้งโครงการบรรเทาสาธารณภัยโดยชุมชนร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำให้ชุมชนมีความสามารถในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ตั้งหน่วยกู้ชีพกู้ภัยขึ้นภายในตำบลขึ้นมา รวมทั้งการพยายามขยายผลสู่ชุมชนข้างเคียง คือ ชุมชนเขาดินของจังหวัดพิษณุโลก

จึงเสนอให้ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาให้ 4 จังหวัด ได้แก่ชุมชนสุเหร่าเพชรบุรี 7 ข.ราชเทวี กรุงเทพฯ ฯ และชุมชนวังทรายพูน ต.วังทรายพูน จ.พิจิตร และการขยายผลสู่ชุมชนบ้านหนองกง ต.หนองกง อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์ และ ชุมชนวังสมบูรณ ต.วังสมบูรณ อ.วังสมบูรณ และชุมชนบ้านด่านชัยพัฒนา-วังสุเทพ ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว เป็นจังหวัดหลักในการนำร่องให้เกิดชุมชนปลอดภัย และ 5 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก ชลบุรี ลพบุรี น่าน สระบุรี ที่มีการดำเนินงานชุมชนปลอดภัย บางส่วน เป็นจังหวัดรองที่ดำเนินการด้วยตนเอง

นางศรีนวล กรกชกร ผู้อำนวยการกองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เสนอว่า ให้นำผลการดำเนินงานที่ได้ของทั้ง 2 ชุมชนต้นแบบ มากำหนดเป็นแนวทางสร้างความเข้มแข็งกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนและหน่วยงานที่สนใจนำไปดำเนินการได้เอง และเสนอให้มี criteria เพื่อคัดเลือกชุมชนต้นแบบ

นายอนนต์ ตันตระกูล รองนายกเทศมนตรี น่าน ได้เสนอเขตเทศบาลของจังหวัดน่าน ที่มีความพร้อมของชุมชน ผู้บริหารและงบประมาณ ในการดำเนินการชุมชนปลอดภัยนำร่อง

ประธาน เสนอว่า การผลักดันโครงการ ฯ นี้ ควรเป็นชุมชนที่สมัครใจ มีความหลากหลาย และควรมีชุมชนนำร่องในทุกภาค เพื่อเป็นตัวแทนภาคนั้นที่จะให้การศึกษาดูงานแก่ชุมชนข้างเคียงได้ เช่น จังหวัดน่าน กรุงเทพฯ บุรีรัมย์ สระแก้ว ลพบุรี พิจิตร และควรเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาล เพราะสะดวก มีความพร้อมกว่า

ผศ. ดร.สรา อภรณ์ ภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยมหิดล เสนอชุมชน
จะนะ ตำบลคลองเปรี๊ยะ อ.จะนะ จังหวัดสงขลา ที่ดำเนินโครงการเพื่อความปลอดภัยจากการบาดเจ็บ
ของเกษตรกร เป็นอีกชุมชนปลอดภัยนาร่อง

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในส่วนภูมิภาคและ
ท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เสนอเพิ่มเติมเรื่อง หลักเกณฑ์
criteria ดังนี้

1. ขนาดชุมชน จำนวนประชากร
2. องค์ประกอบของชุมชน
3. จุดเด่นของชุมชน เช่นการค้นหาและวิเคราะห์ปัญหา การดำเนินการที่ครอบคลุมทุกภัย
ของชุมชน และความสำเร็จของการแก้ปัญหา
4. การมีส่วนร่วมและความพร้อมของท้องถิ่นและชุมชน
5. ศักยภาพชุมชน ความยั่งยืนและความสำเร็จ
6. ความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกชุมชน

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้พิจารณาว่า

1. พื้นที่ดำเนินการชุมชนปลอดภัยนาร่องควรครอบคลุมทุกภาคส่วน จึงให้มีการนาร่องใน
7 จังหวัด ดังนี้ กรุงเทพมหานคร จ.พิจิตร จ.บุรีรัมย์ จ.สระแก้ว จ.น่าน จ.ลพบุรี จ.สงขลา
2. ให้ฝ่ายเลขานุการ รวบรวมหลักเกณฑ์ criteria ที่เสนอมา และมีหนังสือ ไปยัง
คณะอนุกรรมการ และชุมชน เพื่อขอความคิดเห็นการดำเนินงานความปลอดภัยที่มีในชุมชนตาม
ข้อกำหนดนี้ และนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

3.3 การประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐
พรรษา เรื่อง ชุมชนปลอดภัยวันที่ 2 - 4 พฤษภาคม 2550

รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ นำเสนอเรื่องคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็น
ผู้จัดการประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา และ
ได้สนับสนุนห้อง Phoenix 5-6 อาคารอิมแพค คอนเวนชันเซ็นเตอร์ เพื่อให้คณะอนุกรรมการ ฯ ได้
ดำเนินงานตามภารกิจและฝึกอบรมชุมชนปลอดภัยตามโครงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้าน
ป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณสุขแก่หน่วยงานระดับจังหวัดและท้องถิ่น รวม 12 จังหวัด ในวันที่ 2-4
พฤษภาคม 2550 ในเรื่องชุมชนปลอดภัย โรงเรียนปลอดภัยและศูนย์เด็กเล็กปลอดภัย โดยเชิญประธาน
อนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณสุข เป็น
ประธานเปิดการประชุม และร่วมอภิปราย เรื่อง “ชุมชนปลอดภัย : การป้องกันอุบัติเหตุและสร้างความ

ปลอดภัยในสังคมโดยชุมชน” ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2550 เวลา 10.30-12.30 น. และเชิญคณะอนุกรรมการ
ร่วมประชุม

เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาการจัดอบรม ผู้เข้ารับการอบรมและเนื้อหา

ประธานเสนอว่า ควรขยายกลุ่มเป้าหมายจากที่กำหนดไว้ ได้แก่ จ.น่าน และจ.สงขลา ส่วน
ผู้เข้าร่วมประชุมต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในพื้นที่

รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ทางฝ่ายเลขที่ ๑ จะประสานท่านประธานเพื่อ
แจ้งให้ทางจังหวัดน่านรองทราบ และจะประสานการดำเนินการเรื่องที่พักและการเดินทางแก่ประชาชน
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่จะเข้าร่วมรับการอบรม ส่วนหน่วยงานราชการขอให้ต้นสังกัดให้การสนับสนุน

ประธานเสนอเพิ่มเติมว่า หน่วยราชการให้เบิกค่าใช้จ่ายจากต้นสังกัด นอกเหนือจากส่วนราชการ
ให้ฝ่ายเลขที่ ๑ จัดเตรียมที่พักและอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาประชุม โดยขอหนังสือยืนยัน
ตอบรับการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อม

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ประธานเสนอ คือ เพิ่มกลุ่มเป้าหมายการอบรมอีก 2 จังหวัด และหน่วย
ราชการให้เบิกค่าใช้จ่ายจากต้นสังกัด ส่วนชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้จัดเตรียมที่พักและอำนวยความสะดวก
ในการเดินทางมาประชุม โดยฝ่ายเลขที่ ๑ ดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ 4   เรื่องอื่น ๆ

การประชุมนานาชาติภูมิภาคเอเชีย เรื่องชุมชนปลอดภัย ครั้งที่ 4 วันที่ 21-24 พฤศจิกายน
2550

มติที่ประชุม   นำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา   17.20 น.

(นายณัชนนท์ สนประเสริฐ)
หัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการมีส่วนร่วม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์)
หัวหน้าศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัย
และป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม